

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 268. Quomodo aget Confessarius cum homine, quem advertit seriam poenitentiam differre velle in alia tempora, fortè etiam usque ad mortem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

& tu nolens pœnitere, quia times relabi: an putas minus malum esse continuare peccare quàm aliquando cessare? An ignoras tam esse certaminis conditionem, non ut nunquam quis cadat, sed ut nunquam cedat: non is victus dicitur, qui sæpe recidit, sed qui ad extremum cessit. Legat *Vicem*. p. 5. c. 5. & 6.

Q. 268. Quomodo aget Confessarius cum homine, quem advertit seriam pœnitentiam differre velle in alia tempora. forte etiam usque ad mortem. R. Conabitur ad indilatam pœnitentiam adducere his motivis: Valde instabilis est vita hominis, mors certissimè eventura, sed incertissimum, quo tempore, modo, loco: docent id experientia & casus quotidiani. Pars major hominum ante annum 50. in æternitatem abripitur. Deus, qui pœnitenti veniam spondit, peccanti crastinum non promittit: angelum peccantem non expectavit ad pœnitentiã: Adamum mox à peccato extra paradysum expulit: sicut benignus est in tolerando, ita justus in puniendo: & quem vult convertere, expectat ad tempus præfinitum, statuit cuique terminum, qui præteriri non poterit: jam admonuit *Eccli.* 5. v. 8. *Non tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem, subitò enim veniet ira illius, & in tempore vindictæ disperdet te: monuit te per Evangelium, veniet, cum minime putabis, sicut fur de nocte: vigilate itaque, quia nescitis diem neque horam. Voluit Deus latere ultimum diem, ut velut ultimum observaremus omnem diem. Quis cautus non esset in omni cibo, si sciret uni adhærere venentium? sed dicis, jam tam diu vixi, nec me mors obruit: hoc ipsum fuit Dei beneficium, qui quò magis est jam longanimis & misericors, eò severior*

Tom. VI.

Zzz

&

& districtior adveniet; quem enim, ut conver-
 eatur, expectat, non conversum durius da-
 mnat. Si tibi multi dies sine morte præteri-
 runt, hoc ipso jam es morti vicinior: avicula,
 quò diutius insidet ramo, magis exposita est re-
 lo jaculantis: seu vigiles seu dormias, magis
 morti appropinquas, cui vicinior es, quàm
 putas: mors senibus in januis est, juvenibus in
 insidiis. Re mutuò acceptâ ad utilitatem cor-
 poris, statim uteris, quia scis brevi repeten-
 dam; sic utere nunc vitâ mortali tibi ad dies
 incertos concessâ, ut æternam non amittas.
 Pœnitentia ad finem vitæ dilata est difficillima
 & vix seria: putasne, quòd arbor, quæ vix virum
 & nunquam rectè floruit fructus proferat, cum
 propè aruerit, jamque excindenda erit? Audi
 Augustinum: sic enim refertur, De pœn. dist. 1.
 Si quis positus in ultima necessitate suâ ægritudine
 voluerit accipere pœnitentiam... pœnitentiam dare
 possumus, securitatem autem dare non possumus: nunc
 quid dico, damnabitur? sed non dico, liberabitur.
 Ergo à dubio liberari, vis, quod est incertum evadere, pœ-
 nitentiam, dum sanus es... si vis agere pœnitentiam,
 quando jam peccare non potes, peccata te dam-
 serunt, non tu illa. Deus, ut peccata remittat, ho-
 mani arbitrii vult libertatem non necessita-
 tem, in fine vitæ vult charitatem non timo-
 rem, & quomodo tu ad charitatem assurges
 solo terrore instantis gehennæ concutieris: non
 convertes te ad Deum, quia bonus est, sed qui
 justus, & jam jugulo instat per damnationis
 sententiam. In tota scriptura non invenitur
 nisi bonus latro, qui in fine verè pœnituerit.
 Male, ut nullus desperet; solus, ut nullus præsi-
 umat. Multa præterea languentem impediunt

vera pœnitentia, avulsio à temporalibus ita
 perditè amatis, dolores acutissimi corporis,
 obtusio sensuum, remorsus, terror, inquietu-
 do conscientia, incertitudo instantis iudicii,
 tentatio desperationis propter Deum tam diu
 contemptum, propter neglectum tempus pœ-
 nitentia, propter rejectas gratias: fit iusto Dei
 iudicio, inquit Girson p. 2. n. 32. de præcept. Decal.
 Capit. 17. ut qui pœnitere de commissis cum possunt,
 non volunt, cum velint, nequeant, non enim tenetur
 Deus omni momento dare efficaces gratias, nec
 tenentur semper, quando velles, sed tu teneris,
 ubi & quando ille vult. Dæmon eo articulo
 non feriabitur, hinc extremas artes adhibebit:
 creditur visibili specie apparere multis, ingerit
 tum priorum voluptatum recordationem, &
 turbat phantasia, ad desperationem sollici-
 tat. Cur putas ita sudare agonizantes, contor-
 quere oculos, dirum intueri? forte multi non
 tam ex vicinia mortis quam propter angustias
 cordis. Si viri sancti deprehensi in eo articulo
 exterriti fuerunt, quid fiet tibi? Quam temerita-
 te speras tum temporis converti, quando per-
 fectissimi homines timent perverti. Etiam
 dato, futurum esse, quod in fine vitæ per Dei
 misericordiam pœniteas, adhuc gravissimæ
 sunt rationes statim pœnitendi, nam imprimis
 si grave est nunc pœnitere, gravius erit in se-
 nectute, cum prava consuetudo erit robustior
 & ætas ad patiendum infirmior: quod diutiùs
 rubigo est in ferro, tantò difficiliùs eraditur;
 sordes, quantò diutiùs in vase relinquuntur,
 tantò ægriùs avelluntur. Deinde quid hinc bre-
 vis voluptas ad diuturnam pœnam, quam me-
 ritur & auget? nunquid facilius nunc est diem

insumere pœnitentiæ, quàm in acerbissimis sal-
 tem purgatorii pœnis pati ad annos? crescunt
 autem debita pœnarum cum culpis, & incre-
 dibile est illis subitò remitti pœnas, qui ita te-
 merè cumulant culpas. Neque confide in here-
 dum suffragiis, cum sonitu peribit memoria
 tuâ, clamares usque ad diem iudicii, *miserere
 mei*, & non exaudirent. Alterutrum eligendum,
 vel hic pati modicum pro peccatis cum ingenti
 merito novæ gratiæ, vel ibi torqueri multum
 sine augmento gratiæ vel gloriæ. Plus valet in
 mundo cum pœnitentia dies unus, quàm in
 purgatorio cum gravissima pœna annus inte-
 ger. Præterea certum est, quòd gaudium bonæ
 conscientiæ & delectatiò justorum longè ma-
 jor sit voluptatibus impiorum: solâ suâ victoriâ
 sub initium difficilis est, nam si probi postea
 cruces habent, sunt unctæ; si spinas sentiunt,
 ornantur rosis; si experiuntur laborem, sciunt
 æternam esse mercedem: non sunt condigna
 passiones tam brevis vitæ, si comparentur ad
 culpam, quæ remittitur, ad consolationis gra-
 tiam, quæ immittitur, ad futuram gloriâ, quæ
 promittitur. ô si impius vel levi gustu spiritua-
 lem prælibasset delectationem, facile pro ea vi-
 lipenderet omnem aliam voluptatem. Acce-
 dit, quòd peccator per pœnitentiam optet post
 mortem æternum frui Deo ter optimo maxi-
 mo, quam ergo inhonestum est, & quàm pude-
 bit ipsum, florem ætatis immolasse vitis &
 fœcem senectutis Deo reservasse? Denique qui
 differt pœnitentiam magnis se gaudiis æter-
 num privat, quidquid enim operis fit extra gra-
 tiam, manet mortuum nec per pœnitentiam
 postea fit vivum. Videat igitur, quantis se peri-
 culis

culis exponat, quantis objiciat malis, quantis
priver bonis, & citò resipiscat. Vide *Vicem.*
totâ p. 1.

Q. 269. Quid agat Confessarius hominis nolen- 1837.

tis condonare, indurati, desperantis de salute ob pecca-
torum multitudinem. R. §. 1. Nolenti condonare
rotundè dicat, nec absolvi nec peccatū dimitti
posse: & siquidem hoc sciatur extra Sacramen-
tum, inducendi sunt alii homines ipsi amici, qui
de adversario molliter loquantur, declarando
eum bene loqui de ipso, laudando prout pos-
sunt &c. Deinde proponendum exemplum
Christi & Sanctorum, etiam orantium pro suis
hostibus. Revocandum in mentem, quid oret
quotidie, nempe, *Et dimitte nobis debita nostra sicut
Et nos dimittimus*, itaque si non dimittat, rogat
sibi non dimitti. Præterea proponenda Dei vo-
luntas dicentis, *mihî vindicta, Et ego retribuam*,
hinc in jus Dei involat ille, qui vult vindicare
seipsum. Item proponenda Christi sententia
*Matth. 18. Sic Et Pater meus cælestis faciet vobis, si
non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus
vestris.* Si his non flectatur, roget, obtestetur,
etiamque se provolvat ad ipsius genua, & exhi-
bitâ Crucifixi imagine adjuret per sanguino-
lentas plagas, ut si non hosti, saltem condonet
injuriam Christo, qui peccata omnium in se
sumpsit: & ad ista teneri Confessarium docet
Spoer n. 315. si speret pœnitentem flectendum,
quia charitas obligat, ut etiam cum aliquo in-
commodo damnationem proximi impedia-
mus. Plura suggerunt *Arfd. Tom. 3. p. 5. c. 2. §. 8.*
& *Lohn. De conv. Apost. p. 2. c. 4. §. 3.*

§. 2. Peccatori indurato dic, non tam ma- 1838.

lum esse cecidisse, quàm post lapsum nolle re-
surge-